

Mer ez az igazság

Nem tudok már. Már nem tudok rendesen lépkedni. Csak ülök. Én már mentem eleget az életemben. De a lányom, hogy az is milyen nehezen tud menni, pedig azér még hun van ő énhozzám? Milyen nehezen tud az is lépkedni. Azér annak még csak muszáj. De hogy mennyi gyógyszert beszede az is! Az ura meg annyira beszélt, mer tegnap itt vótak, annyira mondta a magáét, valamit megértettem, valamit nem, nehezen tudta kimondani, mer előtte nap berúgott, pedig nem szabadna neki inni, de nem tudja megállni, csak iszik, aztán akkor összehaplikál mindent.

Mutatta az üveget, hogy csak ennyit. Nem akartam mondani, hogy annyit, de sűrűen annyit. Mit szóljak, nem avatkozhatok bele, hiába, de hogy ilyen nehezen beszél... Mutogatta, hogy a foga is le van töredezve, vacak fogú. Még ahho fiatal vagy, mondom neki, mér nem csinyáltatod meg, enni is tudsz akkor, meg minden. Elmegy, aszondja, jól van, megcsinyáltatja. Nem csodálom, hogy a lányom néha begorombul vele.

Nem locsolt meg. A fiam se most, senki. Nem vót náluk locsoló se. Régen szoktak gyünni, mások is, gyerekfélék, kérdezték, szabad-e locsolni, mondom, szabad hát. Abba az időbe még egypár forintot is szoktunk adni, meg tojást, hímes tojást, piros tojást. Cigány gyerekek is jöttek, azoknak adtam süteményt, ezt-azt. Most az idén nem vót senki.

Az uram mindig meglocsolt. Egész más vót, mint az apám. Az apám engem még bálba se engedett el. Esetleg szüreti bálra, különben nem ám. Ilyen vót. Mikor idekerültem hazulról, aztán lettem én valaki. Lánykoromban csak kussulni köllött. Nem engedett az apám sehova. Mennyire szerettem vóna apáca lenni! Nem engedett az apám, ez a lány, aszondta, igen szeret nevetgetni, meg szórakozni, ebből nem lesz jó apáca. Nem engedett se bálba, se apácának.

A testvére pap vót, az igen okos ember vót. Meglássák, ez a lány jól viselkedik, ő is azon lesz, de bizony az apám nem engedett. Nem, nem. Aztán lehet, hogy a Jóisten így akarta, hogy így legyenek. Lett két gyerek, egyik is jó, másik is. A lányomba azér hiba van, mer igen nagy szája van. Azér otrombában beszélni nem szabadna. A fiamtól nem hallok olyan rendetlen szavakat. Nem olyan nagy mértékben. Ő hirtelen. Mondja, aztán a másik pillanatba megbánja. Ott is van hiba, mer a felesége annyira engedékeny, lehet, hogy az se jó. Szoktam neki mondani, mér nem felelsz vissza, hát aszondja, ő nem szeret visszabeszélni.

Csúnya feleletet én se igen mondtam. Ritkán, ha mondtam. Vót, amikor mondtam, de annyira csúnyát, mint a lányom, nem. Gyón, aztán mindjárt elkezd tovább mondogalódni. Menj a picsába, meg ilyesmi. Hát azér az csúnya dolog. Én ilyent nem szerettem. Leszoktam. Nálam is előfordult, mer csúnya beszédem vót lánykoromban, ha valamér mérges vótam, meg ide-

ges vótam. Nem is szeretem kimondani, amit mondtam, hogy menj abba a büdös lófaszba. Hát ez is csúnya beszéd. Most már nem mondanám ám ki. Káromkodás nem gyün a számra. Azér az sokat jelent ám, hogy tizenhárom évig vótam a templomnál. Sok minden csúnya beszédet elhagytam. Azelőtt mondtam én is a magamét.

Az uram az káromkodott, höj, tudott ám. Szeretett mulatozni, vitt bálba, mindenhová mentünk. Odaállt a cigányprímás elé, megfizette, húzatta a nótáját, meg az enyémet is. Szomorú nótákat is, meg mást. Mások is mondták neki, mit húzasson. Vótunk sokszor lakodalmakba. Vót rossz is az életben, de az uram mellett sok jó is. Mulattatott, amerre mentünk, sok minden előfordult, mondták neki, de el vagy bizakodva a feleségeddel, hát hogy lehet egy ilyen csúnya embernek ilyen szép felesége? Nem törődött ám velem, akármilyen vagyok, aszondta, ő a feleségem. Soha nem bántam meg, hogy ehhez mentem hozzá, hogy ez lett a párocskám. Ő vót az első és a legutolsó is. A Jóisten látja, amit mondok, hogy igaz.

Eleinte nem akartam hozzámenni. 47 novemberbe látott elsőnek a búcsúba. Este elmentünk a bálba. Huszonhét éves vót, már addigra jól megtanulhatta, hogyan köll beszélni. Elgyütt még párszor, aztán én meg elhittem neki, amit hízelkedett, aztán karácsonyra meghozta a gyűrűt is.

Mulattunk, báloztunk, soha nem vettem észre, hogy féltékeny lett vóna. Aszondta, menjél csak táncolni, ha bírod. Szerencsém vót velem. Mikor lerobbant, a szomszéd már mindennap itt vót, aztán mikor meghalt, mondta utána egy hónappal, milyen jó lenne, ha összeszállnánk. Mit beszélsz te, mondom, megbolondultál, kicseréljem az uramat veled? Nem lenne jó, de nem ám. Aztán szépen elmaradt. Aztán egyszer még úgy akarta, hogy becsalogat, menjek be, igazítsam meg az ágycát, dehogyis megyek én, mondom, semmi keresnivalóm. A világ istenéért sem állhattam őt. Bárkivel se, senkivel se. Nem találtam vóna olyat, aki olyan lett vóna.

A papok hányszor eljöttek meglátogatni, a mostani is, három-négyszer gyóntam, olyan gyönyörű szép szentképeket adott! Milyen egy rendes, jó, szép beszédű pap. Olyan szépen elbeszélgetett velem, kérdezte, milyen az öregség, milyenek a gyerekek, minden. Mondtam neki, plébános úr, nincsen nekem semmi panaszom. Az a panaszom, hogy nehezen járok. A fiam közel van, itt van, ha baj van, van egy lányom, az messze, de gyün az is, ha köll. Jól van, aszondja, akkor semmi panaszt nem tud egyik gyerekéről se. Plébános úr, anélkül nincs, hogy ne lenne kis baj, de különösebb nincs. Mondja, hála Istennek. Olyan egy aranyos pap, olyan ötven év körül lehet. Olyan szépen beszél! Már háromszor rám adta az utolsó kenetet, ha nem négyszer. Lehet, hogy már négyszer. Most húsvétra nem gyóntam, nem ment most senkihez se.

Egy kicsit mintha megfáztam vóna, taknyosforma vagyok. A hülye idő miatt is, az befolyásol sok mindent. A fejem is fáj még. Igen sokáig feküdtem a földön. Elestem, aztán mit vergődtem ott, fél kilenctől, míg a fiam felesége ideért. Már dél is elmúlt. Lemosott, a vért is fölmosta, nem tudtam a világ istenéért se, hogy hogy vót, mi vót, valahogyan lecsúsztam. Aztán csak feküdtem. Csörgött a telefon, mint a hétrossze, nem tudtam sehogyan se elérni,

a botommal aztán valahogy odahúzkodtam. A szomszéd gyűtt aztán, mer a lányom ura tudta a telefonszámát, hívta, aztán gyűtt a szomszéd, de az milyen egy tehetetlen egy fiatalember, hatvanegy-hatvankét éves, de aszondja, jaj, én nem tudom fölhúzni egyedül. A menyé is begyűtt, fölhúztak, de olyan nehezen, aztán ide az ágyamra ültettek. Mire a fiam meg a felesége ideértek, olyan egy körül, már ültem. Olyan bamba vótam, nem is tudom, milyen, meg vótam halva.

Én már kétszer meghaltam. Egyszer, mikor kinn elestem tavaly nyáron az udvaron, akkor a cigányok vontattak be, most meg hát a szomszédok. Én ennek a betege vagyok jobban, mint a megfázásnak. A kupám fáj még azóta. De most már igen-igen vigyázok ám. Tudom, milyen. Félve megyek ki, igen félek, mer ha még egy fél napot elvergődök, nem tudok fölkelni, nem ám. Most azér csak megvagyok. Ha leteszem a telefont, becsukom a kisajtót. Nyitva van, mondtam a fiamnak, ne csukja be. Azért is tudtak begyűnni.

Csak a macska baj. Még mindig nem kölykezett meg. Attól félek, nehogy bejőjön, én hozzá nem merek nyúlni. Olyan nagy hasa van ám! Kétszer ellett eddig, mindig egy-egy maradt meg. Az elsőből a szép kis vörös. Aztán valamit beevett, vagy megfogta egy kutya, nem tudom, eltűnt. Aztán a szép szürke, mint az anyja, olyan vót, az is elment. A cigányok fogták-e meg, vagy hogyan vót, hiába nevelgetem, mikor olyan szépek, aranyosak, eltűnnek. Amikor itt van az ajtóba, akkor se engedem be, nem, nem, mer ha nem akar kikepeszkedni, elesek rajta, még odaesek a konyhába, aztán ott maradok. Akkor vége az életemnek.

54

Abba bízok, ha jobb idő lesz, ki lehet tární az ajtót. A lányom férje is aszondta. Alig értettem, mit beszélt, aszondta, legkevesebb öt évet ad nekem még. Ugyan, akkor már korhadok én a földbe. Isten ments, hogy még öt évig én itten kepeztessek.

Nem csoda ám, hogy megszidja őt a lányom. Aszondja nekem, elvisz egy-két hétre magukho. Mit csináljak én ott, mindenki idegen, hát hogyan? A világért se. Idegen ott minden. Itt még el tudok kepezteni. De azér csak szerencsém vót. Ha nem tudok még egyszer fölülni, igen elhatároztam ám, nem merek majd itt megmaradni. A fiam felesége adott ilyen folyékonyt, hogy kenegessem magam. Elrendezett mindent, kicsit helyrehozott mindent. A folyékony megszünteti a fájdalmat, meg szépen gyógyít. A szemem alatt nem is annyira kék, hanem sárga, meg a Jóisten tudja, milyen. Kékségek vannak a bal kezemen, a vállamon, mer nekivertem azt is. A seggem tomporája is olyan. Azon akartam csúszni, aszítottam, tudok, dehogyis tudtam. Haldokoltam ám. Mégis itt vagyok, na. Gondoltam vóna valamikor, hogy valamikor így járok? Nem tudtam a fejemet fölemelni, nem tudtam a kezemet mozgatni.

Most elbeszéltem a sorsomat. Az uramat is elbeszéltem. Nem vót csinos fiatalember, de a jóság többet ér, mintha akármilyen csinos. Én csak ezt tudom mondani, mer ez az igazság. Az a legnagyobb jó az életben, ha valakinek rendes, jó ura van, aki értékeli a feleségét. Annál nagyobb boldogság nem köll. A lányomnak ronda szája van, de mindent megtesz az is a férjének, amit mond. A fiam hirtelen, de azok is mindig szépen megvótak. A fe-

leségére mérges vótam, mér nem mondod a magadét, amikor köllene, hogy beszélj, mondtam neki. Azt se lehet, hogy mindig a fiamnak legyen igaza. Kicsit csöndes vót mindig, pedig micsoda egy sziporkás asszony lenne!

Nézem majd a filmemet. A bosszú csapdája. Este meg a pápáról vót egy. A gyerekkora. Néztem jó sokáig. Az öregkori formájára nem annyira hasonlított. De mennyire szerette a kis gyerekeket, ölébe vette, puszilgatta, de szép vót az a film, de szerettem nézni! Tíz óra is vót, csak üdögéltem, aztán elzártam, pedig annyira szerettem nézni. Ilyet szeretek nézni, meg misét. Az előbb olyan gyönyörű szép templomból adták, csodálatos vót. Szép papok, tizenegy-tizenkettőt is mutattak, olyan szép, fekete hajú fiatalemberek, ilyen szép fiatalemberek hogyan tudnak elmenni papnak? Mind annyira szép. Minden ragyogott, csak úgy ragyogott a templom, egy püspök misézett, szép vót. Iderakott apád bort, meg vizet is, meg almalét. Van mindig készletben, abban nincsen hiba. A fiam bolondos, de itt van minden, ha köll, legyen.

páratlan oldal

55

www.es.hu

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

**Kattintson
a www.es.hu-ra!
SMS-sel is
előfizethet!**

PUBLICISZTIKA,
FEUILLETON,
PRÓZA, INTERJÚ,
VERS, VISSZHANG,
KÖNYVKRITIKA,
MŰBÍRÁLAT,
GALÉRIA